

ÕE BAASPÄDEVUSED

Pädevuste määratlemisel on aluseks võetud EU parlamendi ja nõukogu direktiiv 2013/55/EL ning EFNi pädevuse raamistik (EFN Competency Framework 2015), mis kinnitati EFNi üldkogul Brüsselis 2015. aasta aprillis. Konsulteritud Eesti õenduspraktikute ja õendusõppejõududega.

1. Pädevus suhelda igas vanuses inimestega, austada patsienti, tema perekonda ja lähedasi, olla oma kutsetöös eetiline ja seaduskuulekas, osutada kvaliteetset õendusabi.
2. Pädevus iseseisvalt hinnata igas vanuses patsiendi terviseseisundit, tundes ära kogutud objektiivsete andmete kõrvalekalded normleiuist (vt Lisa 1) ning püstitada koostöös patsiendi ja/või patsiendi lähedasega tõenduspõhiseid õendusdiagnoose.
3. Pädevus planeerida ja rakendada iseseisvalt tõenduspõhiseid õendussekkumisi, lähtudes patsiendi terviseseisundist ning õendusabivajadusest (vt Lisa 2).
4. Pädevus iseseisvalt ja tõenduspõhiselt nõustada, juhendada, õpetada ja motiveerida patsienti, tema lähedasi ja kogukonda tervisedendamiseks ning haiguste ennetamiseks: 4.1. Inimese anatoomia ja füsioloogia. 4.2. Tervise iseärasused, nende jälgimine, enesekontrolli mehhanismid. 4.3. Õendussekkumised (vt pädevused nr 2 ja 3). 4.4. Eluviisid ja tervisekäitumine nii tervena kui ka ägeda ja kroonilise haiguse korral. 4.5. Töötervishoid, tööohutus, ergonoomika.
5. Pädevus kriitiliselt hinnata ja analüüsida õendussekkumiste tulemuslikkust, dokumenteerida õendusprotsessi ning võtta vastutus tehtud ja tegemata tegevuste eest.
6. Pädevus anda esmaabi (sh taaselustamine), kasutades selleks tõenduspõhiseid teadmisi.
7. Pädevus mõista uurimistöödega saadud tõenduspõhiseid tulemusi ning osata neid õenduspraktikas rakendada.
8. Pädevus teha koostööd interdistsiplinaarses ja multidistsiplinaarses meeskonnas, et tagada inimese parim võimalik tervis.
9. Pädevus kasutada nüüdisaegset infotehnoloogiat nii õendusprotsessi dokumenteerimisel kui ka patsientide ja tema lähedaste ning kolleegidega suhtlemisel, arvestades alati isikuandmete töötlemisega kaasnevat vastutust ja järgides seadusi.

Lisa 1. Tervise seisundi hindamisel kasutatavad objektiivsed andmed.

PÄDEVUS nr 2.

Pädevus iseseisvalt hinnata igas vanuses patsiendi tervise seisundit, tundes ära kogutud objektiivsete andmete kõrvalekalded normleiust ning püstitada koostöös patsiendi ja/või patsiendi lähedasega tõendus põhiseid õendusdiagnoose.

1. Teadvusseisund.
2. Kaal, pikkus, kehamassiindeks.
3. Hingamissagedus, saturatsioon.
4. Arteriaalne vererõhk, pulss.
5. Kehatemperatuur.
6. Pea-, rinna- ja vööümbermõõt.
7. Nahk, limaskestad ja lümfisõlmed.
8. Luu- ja lihaskond.
9. Kopsude ja südame auskulteerimine.
10. Elektrokardiogramm.
11. Otskopeerimine.
12. Seedeelundkonna funktsionaalsus.
13. Kõhu palpatsioon ja perkussioon.
14. Nägemisteravus.
15. Kuulmisteravus.
16. Kõne ja suhtlusoskus.
17. Suguline areng.
18. Vereanalüüsid kapillaar- ja veeniverest:
Glükoos (fP-Gluc), Protrombiini aeg (P-PT-INR), Glükohemoglobiin (B-HbA1c), C-reaktiivne valk (fS-CRP), Kolesterool (S-Chol), LDL-kolesterool (fS-LDL-Chol), HDL-kolesterool (fS-HDL-Chol), Triglütseriidid (fS-Trig), Hemogramm leukogrammiga (B-CBC 5-diff).
19. Uriinianalüüs.
20. Rooja analüüs.
21. Ninaneelu külv.
22. Bakterioloogiline külv.
23. Väljahingatava õhuvoolu tippkiirus.
24. Valu tugevus.
25. Vedelikubilanss.
26. Lamatiste tekkerisk.
27. Kukkumiskrisk.
28. Abivahendite vajadus.
29. Tervise- ja elustiili andmed.
30. Emotsionaalne enesetunne.

Lisa 2. Iseseisvalt osutatavad õendussekumised tulenevalt patsiendi terviseseisundist ning õendusabi vajadusest.

PÄDEVUS nr 3.

Pädevus planeerida ja rakendada iseseisvalt tõenduspõhiseid õendussekumisi, lähtudes patsiendi terviseseisundist ning õendusabivajadusest.

Hooldustegevused

- 1.1. Patsiendi pesemine, riietamine ja/või abistamine enesehooldusel.
- 1.2. Patsiendi protseduuriks või operatsiooniks ettevalmistamine.
- 1.3. Patsiendi abistamine söömisel ja/või eritamisega seotud toimingutel.
- 1.4. Voodi korrastamine, voodipesu vahetus.
- 1.5. Lamatiste ennetamine.
- 1.6. Surnu korrastus.
2. Õendussekumised
 - 2.1. Kätehügieeni teostamine.
 - 2.2. Töökoha dekontamineerimine.
 - 2.3. Hooldusvahendite ja meditsiiniseadmete dekontamineerimine ja nõuetekohane hoiustamine.
 - 2.4. Isikukaitsevahendite sihipärane kasutamine protseduuride ajal, patsiendi transpordil ja isolatsiooni tingimustes.
 - 2.5. Patsiendi isolatsiooni üldpõhimõtete teadmine ja abinõude rakendamine.
 - 2.6. Steriilse materjali nõuetekohane käsitlemine ja hoiustamine.
 - 2.7. Jäätmekäitlust reguleerivate seaduste ja juhendite järgimine.
 - 2.8. Steriilse laua katmine.
 - 2.9. Patsiendi hemodünaamika jälgimise teostamine ja tulemuste hindamine.
 - 2.10. Patsiendi vajadustest tulenevalt patsiendiõpetuse planeerimine ja läbiviimine.
 - 2.11. Ravimite kontsentratsiooni arvutamine, lahjendamine ja lahustamine.
 - 2.12. Ravimite manustamine lokaalselt, inhalatsioonina, aerosoolina, suukaudselt, silma, kõrva, rektaalselt, naha alla, naha sisse, lihasesse, perifeerse või tsentraalveeni kaudu, trahheaalselt, gastrostoomi, epiduralkateetri ja nasogastraalsondi kaudu.
 - 2.13. Perifeerse veenikanüüli paigaldamine, hooldus ja eemaldamine.
 - 2.14. Tsentraalveenikateetri hooldus.
 - 2.15. Infusioonravi ettevalmistamine ja teostamine.
 - 2.16. Infusori ja perfusori kasutamine.
 - 2.17. Vereanalüüside võtmine ja analüüside teostamine POCT meetodil.
 - 2.18. Veregrupi määramine.
 - 2.19. Verepreparaatide ülekande teostamine koostöös artsiga.
 - 2.20. Suuõõne aspiratsioon.
 - 2.21. Trahheakanüüliga patsiendi hooldus.
 - 2.22. Epiduraalkateetri hooldus ja eemaldamine.
 - 2.23. Arterikanüüli hooldus.
 - 2.24. Nasogastraalsondi paigaldamine ja hooldus.
 - 2.25. Stoomi ja gastrostoomi hooldus.
 - 2.26. Epitsüstoomkateetri hooldus.

- 2.27. Dreenide hooldus.
- 2.28. Kusepõie kateteriseerime, põie püsikateetri hooldus ja eemaldamine.
- 2.29. Klistiiri teostamine.
- 2.30. Haavade sidumine ja haavahooldus (sh haavaõmbluste eemaldamine).
- 2.31. Kipslahaste hooldus, eemaldamine.
- 2.32. Otsese arteriaalse rõhu mõõtmine.
- 2.33. Hapnikravi teostamine.
- 2.34. Enteraalne ja parenteraalne toitmine.
- 2.35. Asendravi teostamine.
- 2.36. Sooja ja külma aplikatsiooni paigaldamine.
- 2.37. Intubatsiooni assisteerimine ning intubeeritud patsiendi hooldus.
- 2.38. Lumbaalpunktsioonil assisteerimine.
- 2.39. Terve vastsündinu hooldus.